

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keверberg 54, Amsterdam-Z.

Opgericht 1 Januari 1881

**'Weerzinwekkende handel in gezondheid'
van ex-arts Samuels**

DE VOORMALIGE arts dr. J. Samuels, die een kort geding had aangespannen tegen ombudsman Marcel van Dam van de Vara, omdat Van Dam de praktijken van de thans 85-jarige kwakzalver tijdens een televisie-uitzending op 10 februari j.l. aan de kaak had gesteld, is door de president van de Amsterdamse rechtbank, mr. U. W. H. Stheeman, in het ongelijk gesteld. Tijdens de behandeling van het kort geding bleek dat naar de praktijken van Samuels door de hoofdstedelijke politie een onderzoek wordt ingesteld. Zulks op last van de officier van justitie. Gelijk bekend beweert Samuels, aan wie in 1954 de medische bevoegdheid werd ontnomen, dat hij kankerpatiënten kan genezen.

AAN HET VERSLAG in de Verenigde Noordhollandse Dagbladen ontleenen wij het volgende over de behandeling van het kort geding. Daarbij herinnerde de pleiter van Marcel van Dam, mr. Max Rood aan de uitspraak van de president van de Amsterdamse rechtbank in het kort geding, dat Willem van de Moosdijk tegen Willem Duys van de Avro had aangespannen. Toen werd Van de Moosdijk in het ongelijk gesteld.

Ruim tien jaar geleden werd dr. Samuels ook al vervolgd wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst. Marcel van Dam stelde in zijn programma „Ombudsman” aan de kaak dat dr. Samuels nog steeds mensen een behandeling aanraadt en daarbij menigeen een korte-golfstraler verkoopt voor 7.000 gulden. „Terwijl zo'n ding voor 3915 gulden aan de markt is — geen eigen vinding van Samuels dus — en niet meer is dan een veredelde infraphillamp, die in de medische wereld wordt gebruikt voor het verwarmen van dieper liggende delen van het lichaam”, aldus Vara's en Marcel van Dams raadsman, mr. Max Rood.

Dwangsom van f 100.000,— !

De ombudsman noemde dr. Samuels „handel in gezondheid weerzinwekkend”. Het was één der uitlatingen waarover de ex-arts was gevallen en waarom hij zowel Van Dam als de omroepvereniging in kort geding voor de rechter had gedaagd. Op straffe van een dwangsom van 100.000 gulden wenste hij dat de „ombudsman” de zaak zou rechttrekken door de over-

wegingen van het vonnis en de stellingen van de dagvaarding in zijn volgende programma voor te lezen en verder Samuels naam of persoon niet meer bij de uitzending te betrekken. (Van Dam had aangekondigd dat hij op Samuels therapie zou terugkomen).

Samuels raadsman, mr. F. van Katwijk: „Als van dr. Samuels wordt gezegd dat hij de geneeskunst onbevoegd uitoefent, dan kunnen wij misschien stellen dat Van Dam onbevoegd functies uitoefent van officier van justitie (aanklager), rechter en strafuitvoerder. Dat is in strijd met de beginselen van ons recht. Een hoge rechter in Engeland heeft al eens gezegd: procesvoering door de televisie kan in een beschaafd land niet worden toegestaan. Als er een misstand zou zijn, dan moet dat voor de rechter worden uitgevochten en niet voor de tv. Hier is een man ten overstaan van het hele Nederlandse volk gekraakt en dat mag niet.”

Mr. Rood meende dat er voor Marcel van Dam redenen genoeg waren om op de praktijkvoering van dr. Samuels — eertijds chirurg en arts onder meer in Nederlands-Indië, in 1911 cum laude in Gent gepromoveerd tot doctor in de medische wetenschappen — te wijzen en ervoor te waarschuwen.

Omdat er geld te halen was . . .

MR. ROOD PRODUCEERDE brieven, zoals ze ook geproduceerd waren in het televisieprogramma van 10 februari: klachten van mensen die kankerpatiënten hadden zien sterven,

VERVOLG OP BLZ. 18

DRINGEND VERZOEK

WIJ BEMERKTEN DEZER dagen, dat één van onze vooraanstaande leden bij verhuizing naar een kleinere bewoning, een gedeelte van zijn bezit aan boek- en drukwerken heeft moeten wegdoen.

Met ander overtollige zaken werd dit deel van zijn boekenverzameling aan een Stichting met sociale doelstelling vermaakt.

Tot onze grote schrik vernamen we, dat zich onder de weggegeven boeken drukwerken vele — voor de kwakzalverijbestrijding uitermate belangrijke — uitgaven hadden bevonden.

Daar de bevoorrechte Stichting zich helemaal niet bemoeit met de kwakzalverij — laat staan haar bestrijding — is dit deel van het grotere geheel van de schenking voor haar van geen enkele waarde. Zelfs al zou er een bibliotheek ter uitlening van boeken zijn, dan nog is deze kleine aanvulling voor haar van weinig belang, omdat op z'n best slechts een enkeling van de nieuwe aanwinst gebruik zal maken.

Voor het archief van de Vereniging tegen de kwakzalverij — het enige archief, dat hier te lande op dit gebied bestaat — is hierdoor helaas een zéér welkome uitbreiding niet tot stand gekomen, een welkome aanvulling achterwege gebleven.

Bovengenoemde teleurstellende ervaring brengt ons ertoe onze lezers met nadruk bovenstaande onder het oog te brengen, in de hoop, dat hieruit de juiste conclusie zal worden getrokken voor de naaste- en verdere toekomst: STEL —

BIJ AFSTAND (WILLEN) DOEN VAN BOEK- EN DRUKWERKEN, BETREK-KING HEBBENDE OP DE KWAKZAL-VERIJ EN ZIJN BESTRIJDING, DEZE UITGAVEN TER BESCHIKKING VAN ONS ARCHIEF.

KUNT U REEDS NU IETS VAN DEZE AARD MISSEN, STUURT HET DAN ILICO (dadelijk) NAAR: Oranjestraat 6, Hilversum. We zullen U voor deze handeling — namens de Vereniging — hartelijk dank betuigen.

A. P. N. DE GROOT

TV-uitzending kon alleen leiden tot verwarring der geesten

IN DE TELEVISIE-UITZENDING van de NOS, Zienswijze VI, kwam het onderbewustzijn ter sprake en de vraag of er methoden zijn om daarmee in contact te komen. Het werd een tamelijk verwarrende zaak en wij betwijfelen ernstig of het publiek nu daarmee zoveel wijzer is geworden.

Ook de pendel, waarmee zoveel kwakzalvers werken, kwam ter sprake. Prof. Tenhaeff — en tot veler verbazing bleek hij de meest kritische figuur in het gezelschap dat voor „Zienswijze VI” bijeen was — legde de werking van zo'n pendel als volgt uit:

„Als ik een draad neem en ik hang die draad tussen duim en wijsvinger en ik houd mijn hand zo stil mogelijk en ik stel mij een ring voor, dan zie ik dat na verloop van tijd die ring een cirkel gaat beschrijven. Denk ik aan een rechte lijn, dan krijg ik deze pendelbeweging. Hoe komt dat? Dat berust op wat men noemt het „ideomotorische beginsel”. Onder invloed van onbewuste spierbewegingen. En nu berust bijvoorbeeld de kruis- en bordseance en alles wat er mee samenhangt, ook het automatisch schrift, op dat ideomotorische beginsel.”

Schrijven in een dagboek

MEVROUW THERA COPPENS, schrijfster van historische romans, die ook veel voor kinderen schrijft, merkte op, dat zij ontdekt had „dat veel mensen, die ik overgehaald heb om een dagboek te gaan schrijven, veel bewuster zijn gaan leven. Het is een heel eenvoudige methode, die iedereen kan beoefenen en je hoeft er helemaal geen dichter voor te zijn of een groot begaafd schrijver. Schrijven is erg belangrijk voor een geestelijk gezond leven, dacht ik. Als ik nu zo'n pendel zie, dan vind ik dat zo mechanisch. Ik vraag mij af of je spieren niet ongehoorzaam kunnen zijn. Als je

onderbewustzijn nu zo in strijd is met je bewustzijn, dat hij zegt: maak een lijn, terwijl het onderbewustzijn eigenlijk een ander antwoord behoort te geven?”

Prof. Tenhaeff: Het is een uitermate primitief hulpmiddel. Maar het berust tenslotte op dat ideomotorische beginsel. Daar is geen twijfel aan.

Mevrouw Coppens: Wordt het voornamelijk gebruikt in de psychiatrie?

Prof. Tenhaeff: Nee, het werd gebruikt in spiritistische kringen en bij wicelroedelopers enz.

Mevrouw Coppens: Ik geloof dat het als geneesmiddel voor de geest erg gunstig zou kunnen zijn.

Prof. Tenhaeff: Pas op! Pas op! Er kunnen ook mediamieke psychoses ontstaan. Het is helemaal niet zo gek dat het in Engeland een beetje tegen is gegaan, want daar kun je splitsingen van persoonlijkheid van krijgen, die zeer pathologisch zijn en tot psychiatrische gevallen kunnen leiden. Zo onschuldig is het niet.

Kijk op een kammetje

DOOR DE PRESENTATOR van het programma wordt dan de paranormale verschijnselen ter sprake gebracht en er komt een klein experiment: de Haagse paragnost, de helderziende Gijsbert van der Zeeuw had (er werd een filmpje van vertoond) iets gezegd over een portefeuille en een kammetje.

Over de portefeuille zei de welbespraakte heer Van der Zeeuw, dat hij „lager in het land, in Limburg” zat en dat hij geroezemoes van veel stemmen hoorde (Dat kan gemakkelijk: zijn er in Limburg niet veel grote gezinnen? red. MtdK). In werkelijkheid bleken in de portefeuille brieven te worden bewaard van een in Italië wonende tekenaar. Die tekenaar komt uit een gezin van elf kinderen. Het kam-

metje zou toebehoren aan een meisje, dat een rechterbeenoperatie had gehad. Dat bleek niet te kloppen. Wel was haar vader aan zijn been geopereerd.

Knoop in de zakdoek

DRS. H. VAN PRAAG, PSYCHOLOGOOG en filosoof toonde zich erg tevreden over wat Van der Zeeuw had geraden. Prof. Tenhaeff vond: „het is voor een deel telepathie, het is voor een ander deel waarschijnlijk een vorm van helderziendheid in het verleden, van retroscopie”.

Op een vraag van de presentator lichtte Prof. Tenhaeff nog toe, dat het voorwerp (de kam, de portefeuille) dezelfde rol speelt als de knoop in de zakdoek. Erg veel vertrouwen van een lezen in de Akasha-kronieken om het verschijnsel te verklaren had de heer Tenhaeff niet. (In de theosofie kent men het begrip Akasha, een soort kosmisch geheugen, waarin alle handelingen en gedachten voor eeuwig bewaard blijven).

Wij voor ons vonden de toelichting, die Gijsbert van der Zeeuw bij de portefeuille en de kam gaf, maar heel zwak: met enige moeite kon men enige overeenkomsten met de werkelijkheid vinden. Maar voor drs. Van Praag is het dan al dadelijk „voor 90 pct wel juist”. De opgewekte presentator (Jack van Belle) had het over „een aantal treffers”, die de heer Van der Zeeuw met zijn uitspraken had gemaakt.

De kat van Tenhaeff

Prof. Tenhaeff merkte er — hij is blijkbaar langzamerhand toch wel wat voorzichtig geworden met al die paragnosten en helderzienden: geef hem eens ongelijk! — tenslotte nog het volgende over op:

„Denkt u alstublieft niet aan radar en dergelijke dingen meer”. Hij heeft het dan over voorschouw en terugschouw, de z.g. helderziendheid in het verleden. „En daarmee hebt u waarschijnlijk te doen bij die beschrijving van die overledene. Kijk eens, dat zien we zo vaak in spiritistische kringen dat zo'n medium, zo'n proefpersoon een overledene beschrijft. En dan zegt men: o kijk eens, dat is een manifestatie van zo'n overledene. Maar men vergeet dat ze op dezelfde wijze mensen beschrijven, die nog in leven zijn. Ik heb bijvoorbeeld 17 jaar een kat gehad waar ik bijzonder aan gehecht was en tijdens het leven van die kat zagen die paragnosten die kat om me heen: een telepathische relatie met mij. Maar nu die kat al 20 jaar dood is, zien ze hem nog om mij heen. Dat is geen manifestatie van die kat.”

TENSLLOTTE KNIPTEN WE nog uit
VERVOLG OP BLZ. 19

KORT GEDING VAN EX-ARTS SAMUELS

VERVOLG VAN BLZ. 17

terwijl „de dokter” tot het laatst met het korte-golfapparaat bleef stralen. „Omdat er geld te halen was”. De ervaring van een medewerkster van de „ombudsman”. Kernegezond, volgens andere medici. Ook zij kreeg een therapie voorgeschreven, omdat ze de kans in zich droeg om kankerpatiënt te worden. Als ze het apparaat niet kon betalen, kon ze een persoonlijke lening halen. Op aanbeveling van „de dokter” zou de bank haar die graag verstrekken.

Mr. van Katwijk produceerde positieve waarderingen van dr. Samuels. Van mensen die zeiden baat te heb-

ben gehad bij de therapie. Mr. Rood: „Bij de medewerkster heeft hij zo suggestief gepraat dat zij hem zou zijn geloven als zij angst had gehad voor ziekten als kanker. Andere mensen zullen hem waarschijnlijk wel geloofd hebben. Als zij dan behandeld worden, terwijl ze niets mankeren, zullen ze alleen maar waardering hebben. Dat kan niet anders.”

Mr. Rood meende dat Van Dam „in het algemeen belang” op een misstand had gewezen. Hij vond dat daarmee geen onrechtmatige daad was bedreven jegens dr. Samuels.

De president van de Amsterdamse rechtbank bleek deze mening te delen.

Strijker uit Roelofarendsveen is de Bilt de Baas

WAS HET MOOI WEER, de laatste weken? U kunt het geloven of niet, maar dat is dan het werk van de magnetiseur Jan de Strijker uit Roelofarendsveen, vertelt de Leidsche Courant. Eigenlijk heet deze 74-jarige bewoner van dit tuindersdorp Johannes Petrus Wesselman. Zijn bijnaam is Jan de Strijker en hij beweert het weer naar zijn hand te kunnen zetten.

Vorig jaar vierde hij zijn zilveren jubileum als strijker en de olijkerd heeft toen heel Nederland mee laten genieten in de vorm van een paar weken zon. Dat is tenminste nog eens werk. Hij kan trouwens, volgens zijn zeggen, nog veel meer. Hij geneest aan de lopende band zieke dieren (dat is zijn specialiteit) en talloze mensen zoeken Jan in zijn huisje aan het Noordeinde op om door hem van kwalen te worden verlost.

VERWARRING DER GEESTEN

VERVOLG VAN BLZ. 18

Het Parool deze beschouwing van Jungman over de uitzending van 25 februari: Het slot van de zondagavond wijdde ik aan Zienswijze en het vergaren van kennis over het onderbewustzijn; wat is onderbewustzijn en hoe kom ik daarmee in contact? Er kwamen begrippen aan te pas als paragnostiek, voorschouw en terugschouw, wichelroede, kruishouten, pendels en zo'n oud-Chinees wijsheidsboek. En zelfs een paragnostisch experiment met een zekere Gijsbert van der Zeeuw, waarvan ik de juistheid op vijftig procent en niet op negentig procent zou willen schatten, zoals in deze reeks uitzendingen blijkbaar onvermijdelijke drs. Van Praag deed.

Juist omdat ik, met de in dit forum meest kritische partner prof. Tenhaeff geloof dat voorschouw van gebeurtenissen niet uitgesloten is, maar dat je nimmer weet of kunt weten of je de voorschouw verschaft wordt door een kwakzalver; omdat zelfs iemand met echte paragnostische gaven zich kan vergissen, of dat je jezelf vergist in de interpretatie van wat hij zegt en omdat ik geloof dat het beter is zelfs geen vermoeden te hebben van wat je eventueel en wellicht te wachten zou kunnen staan, om al die redenen vond ik het een verwerpelijke en voor de geestelijke volksgezondheid gevaarlijke uitzending.

Aldus tv-recensent Jungman in Het Parool, over deze uitzending die ook naar ons oordeel stellig heeft bijgedragen tot verwarring der geesten.

Zijn verhaal schreef de Leidsche Courant woordelijk op: de oude baas blijkt nog goed zijn woordje te kunnen doen. Wij laten het hier volgen — van commentaar onthouden wij ons maar.

„'t Is allemaal klinkklare waarheid, dat ik over bijzondere gaven beschik. Dat gebeurde in het ziekenhuis. Vierenhalf jaar lang lag ik er plat. Als er iemand naast me kwam liggen die zwaar ziek was werd ik ook zieker. Kwam er later weer een met een eenvoudig kwaaltje dan kikkerde ik weer op.

„Ik kwam er toevallig achter dat ik sterk mensen aanvoelde.

Toen ik beter was ben ik uit gaan zoeken hoe dat kwam. In Wageningen, in de bibliotheek van de Landbouwhogeschool ben ik toen gaan snuffelen in de boeken. Honderden heb ik er gelezen. Een kamer vol. Tot ik tot de ontdekking kwam dat ik invloed had op dieren. Ik voelde dat ik ze beter kon maken. Ze wilden graag door mij behandeld worden. Ze voelden zich op hun gemak bij mij.

De kat van de buurvrouw

MIJN EERSTE EXPERIMENT deed ik met de kat van de buurvrouw. Het dier was van het dak gevallen. Onder het koffiedrinken zei ik: Geef maar op die poes, die maak ik wel beter. Ik hield het diertje in mijn hand. Het was zo gepiept. Even later sprong het weer rond. Zo gezond als een vis. Toen kwam er een met een klein meisje. Had last van een poepoog. Ik legde er een paar keer een zakdoek op. Ook dat lukte. Toen begonnen ze hier in de gaten te krijgen dat ik kon genezen. Opeens liep het hier storm.

Het werd zo druk dat ik in bed met mijn kleren aan sliep. Ik had nauwelijks tijd om me uit te kleden. Dat werd me toen te gortig. Drie dagen per week vluchtte ik toen naar Noordwijk. Ik moest de mensen gewoon ontlopen. Anders had ik geen leven meer. Tot nu toe heb ik er duizenden geholpen. Sommige mensen neem ik bij mij in huis. Er heeft hier eens een Amerikaans meisje gelogeed. Een half jaar is ze hier gebleven. Ze had last van een wrat op d'r tong. Was bang dat ze kanker had. Na zes maanden was ze genezen. Weg wrat."

„Mensen met wratten liggen me het best. Dan zie je tenminste wat je doet. Ik strijk even met mijn handen en ze verdorren al. Zo gaat dat. Het liefst werk ik met dieren. Ziet u daar dat hekje in de deur? Dat is om de padden buiten te houden. Ik heb een soort aantrekkingskracht voor dieren. Als ik niet oppas ritselt het hier binnen de kortst mogelijke tijd van de dieren.

Eens heb ik overal gaas moeten spannen. De mussen werden te opdringerig."

Geen spatje zenuwen

„WEET JE WELKE mensen ik hier ook veel krijg? Die examens moeten doen of op moeten voor hun rijbewijs. Die bewerk ik even en dan kunnen ze er tegen. Geen spatje zenuwen. Ik heb eens een hele toneelvereniging onder handen genomen. Zit ik 's avonds in de zaal, stoot iemand me aan. Hoe is het mogelijk hè, dat meisje dat daar staat is anders één brok zenuwen. Nu is ze ontzettend rustig. Dat was mijn werk."

„Nog een sterk staaltje?" Er kwam er een bij me voor zijn rijbewijs. Die jongen was niet helemaal snugger. Toch slaagde hij. Later kwam die jongen naar me toe. Zei dat hij zijn rijbewijs zou verscheuren. „U heeft me geholpen," zei hij tegen me, „normaal gesproken had ik het nooit gehaald."

„Ik zeg altijd maar: ik heb een diene geest. Op het ogenblik ben ik weer aan het werken voor goed weer. Dat lukt me aardig. Met het weer heb ik ook het een en ander uitgehaald. Een jaar of tien geleden zat ik bij een kapper in de Rip. Het was de avond van Stille Omgang. Jan zeiden ze tegen me, jij kan toch het weer bepalen? Ja, zei ik, hoe willen jullie het hebben? De wind naar het oosten en een heldere hemel, zeiden ze. En het gebeurde ook. Heel Nederland heeft er toen van meege profiteerd. In 1971 was het erg droog. Toen vroegen ze om regen. Nou, ik aan de gang. Het ging eerst sneeuwen en van lieverlee kwam er water. Totdat het voldoende was. Toen zeiden ze, Jan stop er maar mee. Het is nu nat zat."

Weerbericht in de war

„IK KAN OOK voor plaatselijke buien zorgen. Als iemand in Lisse over een paar weken een flinke bui wil hebben kan dat. Ik moet er wel even de tijd voor hebben. Een droog continent krijg je natuurlijk niet binnen een paar dagen nat. Ik lach wel eens om die Amerikanen. Die hebben van die regenmachines. Kosten miljoenen gulden. Allemaal knoeierij. Laat zoiets maar aan Jan over. Die fikst het wel. Voor de lol stuur ik het weerbericht wel eens in de war. Als ze mooi weer voorspellen gooi ik er een regenbui tegenaan. Dat doe ik dan expres. Hoe ik dat doe? Gewoon gedachtekracht. Ik zeg altijd ik heb de geest van Mozes en Elias (liet het drie jaar niet regenen omdat hij de mensen slecht vond). Kijk wat zij deden kan ik ook. Dat is geen punt," aldus Johannes Petrus Wesselman uit Roelofsarendveen. Wie lust er nog spruitjes?

Mensen of kikkers - Maarten de Jong legt ze de hand op

AL ZEVEN JAAR verdient de voormalige tuinder M. C. de Jong in Honselarsdijk zijn brood als handoplegger en strijker. Hij is nu bijna zestig, vertelt Reina ten Bruggenkate in de Delftse Courant. Dagelijks rijdt hij zijn patiënten af. In het Westland, den Haag en Scheveningen, Voorburg, Rijswijk en Delft. Deze Westlander is lid van de Nederlandse Fusie van Paranormale- en Natuurgenezers. En niet alleen mensen zou De Jong genezen: ook honden, katten, ja zelfs kikkers heeft hij, volgens zijn zeggen, genezen.

De Jong. Ex tuinder. Nu magnetiseur. Met zijn handen spoort hij de ziektebron op. Hij beweert dat hij de pijn in zijn eigen handen kan aanvoelen.

„We hebben hier mensen gehad die hun auto nauwelijks uit konden door de spit”, vertelt mevrouw De Jong. „Toen mijn man ze had behandeld huppelden ze als het ware de stoep af.” De Jong: „Iemand heeft me eens gezegd: M'n prettigste moment is altijd als ik van uw huis terug naar mijn eigen huis rij. Mensen met een knetterende hoofdpijn halen na een behandeling van de Westlandse paranormale genezer verlicht adem. Een vrouw kreeg het gevoel in haar handen weer terug toen De Jong zijn „therapie” op haar toepaste. Een andere vrouw werd verlost van staar toen de magnetiseur zijn vingers over haar gezicht liet gaan. Nog meer van dergelijke wonderbaarlijke genezingen...

Het begon voor hem als een grap, vertelt Reina ten Bruggenkate je. Toen hij bij een tante asperges ging halen en zij voor de grap vroeg of hij niet meteen haar hoofdpijn kon meenemen. De Jong trok symbolisch de hoofdpijn weg en het wonderlijke was: de pijn verdween. Sindsdien werd in de familie de mop herhaaldelijk gelanceerd: gooi het maar onder de bank, dan zuig ik het morgen wel op. Maar bij Maarten de Jong ging er een lampje branden. Eerder al had hij ontdekt

dat hij goed overweg kon met de wichelroede. Nu dit. Het werd de basis van een — voor hem — volkomen nieuw beroep. Een zeer kwetsbaar beroep! Soms praat De Jong er erg voorzichtig over: het blijft tenslotte een penible zaak.

Het werk dat hij begon op een groentekist in zijn tuinderij is uitgegroeid tot dag- en avondwerk. „Gelukkig zijn het serieuze mensen die om m'n hulp vragen”, zegt hij. „Tot nu toe heb ik prettige ervaringen opgedaan. Steeds als de mensen me vertellen dat de behandeling succes gehad heeft, geeft me dat de moed en kracht om er mee door te gaan. Het wonderlijke is dat je de werking niet kan verklaren. Als dat kon zou het wel erkend worden, denk ik. Maar soms ben ik blij dat ik het niet hoeft te verklaren”.

Uit het uitvoerige artikel blijkt wel duidelijk dat de „Fusie” het zijn leden duidelijk maakt dat zij zich tegenover „de pers” voorzichtig moeten uiten. In het artikel is dan ook veel terug te vinden over de opvattingen van deze vereniging over de samenwerking die zij wenst met artsen. Dit blijkt ook uit de woorden van De Jong: „dat het een „bloedlinke zaak is om er over te praten”, wanneer hij het heeft over mensen, die bij hem aankloppen omdat zij niets meer zien in de recepten van de huisarts.

Hersenvoeding uit broodkorsten

EEN WONDERLIJKE VORM van reclame voor brood signaleert L. Bakker in zijn Klantenrubriek in de Haagse Courant. Van tijd tot tijd laat de bakker-met-filialen van Kempen in Den Haag een vouwblad verschijnen met de bedoeling de lezer te stimuleren brood te eten. Dat mag heel nobel lijken, wij hebben er geen enkel bezwaar tegen, maar dat moet dan niet uitlopen op zulk daverend gedaas als het onderstaande:

„Onze hersenen zijn geen 'Perpetuum

Helderziende haalt stuntje uit

CARACAS WORDT MORGEN verwoest, zo luidde de tekst van een pamflet dat bij duizenden uit geworpen werd door 'n vliegtuig, dat boven de Venezolaanse hoofdstad vloog. Kort te voren had een aardbeving de midden-Amerikaanse staat Nicaragua geteisterd waarbij, zoals men weet, de stad Managua grotendeels werd verwoest. Met deze wetenschap in het hoofd meende een helderziende even een stuntje uit te halen, door ook voor Caracas een aardbeving te voorspellen. De anderhalf miljoen inwoners van de stad lieten zich echter niet al te zeer op stang jagen, al brak er volgens de persbureaus wel een kleine paniek uit onder lichtgelovige lezers van het neergedwarrelde pamflet.

mobile', ze hebben voeding nodig, anders kunnen ze niet functioneren om in gang te blijven. Deze specifieke voeding halen de hersenen uit brood. Door het bakproces komt deze voeding in de korst van het brood terecht. Op een bijzondere wijze wordt deze in de korst van het brood opgebouwd. Vooral harde broodjes en broden met een sterke korstvorming dragen bij tot het voedsel dat de hersenen nodig hebben. Maar ook pompernikkelbrood, brood dat zeer lang wordt gebakken bevat deze voedingsstoffen. Het bijzondere van deze hersenvoeding in broodkorsten is, dat ze zeer langzaam door het lichaam worden opgebouwd en op deze wijze het functioneren van de hersenen waarborgen en ze zeer lang op een goed niveau houden. Het denkvermogen wordt er beter door. Vandaar ons advies brood te bakken met goede korstvorming. Beter doorbakken brood is gezond.” Aldus de bakker met filialen Van Kempen in Den Haag, die hersenvoeding in broodkorsten heeft ontdekt.

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buiters, **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** te Zwolle; P. L. Stal, **Arts te 's-Gravenhage**; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mev. Drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, **Inspecteur van Politie** te Arnhem; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: Dr. S. Lelie, **Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA B.V.
Amsterdam

BLZ. 20

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum